

lig Ballet som paa nogens Ryg herinde. Men jeg er nødt til at gøre det, for det, jeg taler om, er ikke de Mennesker, der har Kapitalen, men det, jeg taler om, er Erhvervslivet, som baade de, der har Kapital, og vi andre til syvende og sidst skal leve af. Jeg siger, den Slags Oprensninger tjener til at vende Stemningen mod den Kapital, paa hvilken saa meget beror i dette Øjeblik, og mod det Erhvervsliv, paa hvilket saa meget beror — for ikke at sige: paa hvilket alt beror.

Og naar jeg nu vender mig til det ærede 6te Medlem for Maribo Amt (Asger Karstensen), vil jeg sige, at noget af det samme var der i det, han udtalte, endskønt det selvfølgelig blev sagt i en ganske anderledes afdæmpet og human Form. Og jeg maa tilføje, at det glædede mig at høre, at der var et vist Slag i, hvad det ærede Medlem udtalte, at det bundede rigtigt, at han ikke stod saadan og legede med Tingene, saaledes som han efter sin overordentlige dialektiske Begavelse er i Stand til. Der var virkelig Slag i det, og jeg skal tilføje, at for det ærede Medlems personlige Vedkommende var der ogsaa berettiget Slag i det. Jeg forstaar meget godt, at det ærede Medlem ikke nøjes med at blive siddende ved Afstemningen over dette Forslags Overgang til Lands-tinget og derved antyde, at han ikke ønsker at standse dets videre Gang gennem Tingene, men under sig den rent personlige Fornøjelse at staa op og stemme for Regeringsforslaget. For han har jo ogsaa været lidt oppe i Nærheden af de koncentrerede Bedrifter, han har jo ogsaa følt Piskens smælde en Smule om Ørene paa sig, saa jeg synes, det er berettiget. Jeg under ham det fuldt ud, og han skal ikke se nogen Misstemning fra min Side i Anledning af, at han rejser sig. Men naar han nu skildrede Overklassen, som han gjorde, saa maa det paa den anden Side kalde mig frem. Det maa kalde mig frem, ikke fordi jeg vil have, at Overklassen skal være en Stat i Staten. Mellem de første, der bekæmper den, saa snart den træder ud i dette Plan, staar jeg, og der har jeg staaet fra 1892, da ingen stod ved Siden af mig, da det ærede Medlem paa Professorstolen (Birck) ikke anede, at der var noget, der hed Truster. Men jeg ser nu som den Gang, at Overklassen har en Funktion i dette Erhvervsliv, at Overklassen har en Funktion i Samfundet, og at Overklassen har en Funktion for Staten. Jeg ved, at Overklassen betyder dette, at

den er Bærer af det tekniske og økonomiske Fremskridt.

Jeg beder ærede Medlemmer af Landbruget om at slaa op i deres Ordbog for Landbrugere; De vil der finde en Artikel om Andelsvæsenet. Den er skrevet af Anders Nielsen, Svejstrup Østergaard, en Mand, man ikke kan beskyldte for at være aristokratiske Tilbøjeligheder. Han skriver, at i 1882, den Gang det første Andelsmejeri blev anlagt, betaltes der for Eksportsmør — han skriver i Parentes: Herregaardssmør — 51 Øre mere end for ordinært Smør — han skriver i Parentes: Bondesmør. Hvad vil disse 51 Øre mere for Herregaardssmør end for Bondesmør sige? De vil ganske simpelt sige, at det tekniske Fremskridt, der satte os i Stand til at lave Eksportsmør, tog sit Udgangspunkt i den store Bedrift, i det store Hartkorn. De vil sige, at det ikke er Gaardmændene og ikke Husmændene, der har lært os at lave Eksportsmør, saa lidt som det er Gaardmandsbrugene eller Husmandsbrugene, der har lært os at gaa fra Kobbeldrift til Vekseldrift og videre frem eller overhovedet har givet os det tekniske Fremskridt. Dette er erobret af den store Bedrift i Landbruget, og det vil altid være erobret af den store Bedrift, har i alt Fald hidtil været det. Dette er den store Bedrifts Funktion. Derfra siver Erobringen ned gennem de andre Lag og kommer dem til gode, saa vidt vedkommende Erhverv efter sin Natur er i Stand til at producere i lille Driftsform.

Hvis vi vil bruge andre Eksempler, kan vi spørge: Tror man, at dette Land havde været det samme, som det er, hvis vi ikke havde haft en J. C. Jacobsen? Tror man, at vi med Hensyn til Produktion af Maltbyg havde staaet, hvor vi staar i Dag, hvis ikke den Mand havde været? Tror man, Landet havde været det samme, som det er i Dag, dersom vi ikke havde haft en Tietgen, ham, der har indført Sukkerroen og saa mange andre Ting, som Tusinder af Menneskehænder er beskæftigede med? Og hvilken Betydning tror man Østasiatisk Kompagni vil have for dette Land? Tror man, dette Land vilde være det samme, om vi havde en H. N. Andersen eller ikke i dette Øjeblik? Jeg viser de Herrer hen til f. Eks. en Ting, som atter en Gang har baaret vort Navn rundt i Verden: Oliemotoren til Drift af store Skibe. Hvordan skulde det have været muligt at drive denne Opfindelse frem, dersom ikke en Mand med en videre Synskreds havde faaet Øje paa